

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Kž-rz 20/2019-5

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbetić kao predsjednice vijeća te Žarka Dundovića, Dražena Tripala, Ratka Šečića i Melite Božičević-Grbić kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Marijane Kutnjak Čaleta kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. S. V. zbog kaznenog djela iz čl. 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 53/91., 39/92., 91/92., 31/93. – pročišćeni tekst, 35/93. – ispravak, 108/95., 16/96. – pročišćeni tekst i 28/96. – dalje u tekstu: OKZ RH), odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zagrebu od 7. ožujka 2019. broj K-Rz-16/2012-138, u sjednici održanoj 18. rujna 2019.

p r e s u d i o j e:

Odbijaju se kao neosnovane žalbe državnog odvjetnika i opt. S. V. te se potvrđuje prvostupanja presuda.

Obrazloženje

Uvodno citiranom presudom Županijski sud u Zagrebu proglasio je krivim opt. S. V. zbog kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH te ga je na temelju tog propisa osudio na kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina u koju mu je na temelju čl. 45. OKZRH uračunao vrijeme lišenja slobode od 17. prosinca 2003. do 19. prosinca 2003.

Na temelju čl. 148. st. 6. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14. i 70/17. - dalje u tekstu: ZKP/08) optuženik je u cijelosti oslobođen obveze plaćanja troškova kaznenog postupka iz čl. 145. st. 2. toč. 1.-6. ZKP/08.

Protiv te su presude žalbe podnijeli državni odvjetnik zbog odluke o kazni, s prijedlogom da se optuženiku izrekne kazna zatvora u duljem trajanju te optuženik putem

branitelja Z. I., odvjetnika iz Z., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i da se optuženik oslobodi optužbe, podredno, da se pobijana presuda preinači u odluci o kazni na način da mu se izrekne „najblaža zakonska kazna za to kazneno djelo“, odnosno da se pobijana presuda ukine i predmet uputi prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku.

Državni odvjetnik je podnio odgovor na žalbu optuženika s prijedlogom da se njegova žalba odbije kao neosnovana, a optuženik je putem branitelja podnio odgovor na žalbu državnog odvjetnika, s prijedlogom da se ta žalba odbije kao neosnovana.

Spis je sukladno odredbi čl. 474. st. 1. ZKP/08 dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalbe nisu osnovane.

Optuženik uvodno u žalbi tvrdi da je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka navodeći da je presuda proturječna i nerazumljiva te da se zbog toga ne može ispitati, čime sugerira, iako to izrijekom ne navodi, da je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 1. toč. 11. ZKP/08.

Međutim, iz obrazloženja žalbe proizlazi da optuženik ovu žalbenu osnovu ne konkretizira, već kroz polemiziranje s zaključcima suda prvog stupnja, zapravo prigovora ispravnosti utvrđenog činjeničnog stanja, što je žalbena osnova iz čl. 467. toč. 3. ZKP/08 i ne radi se o postupovnim prigovorima.

Prema tome, pobijana presuda nije proturječna niti je nerazumljiva i protivno navodima žalbe može se ispitati, a nije počinjena niti bilo koja druga bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08 na koju drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, tako da je žalba optuženika u ovom dijelu neosnovana.

Gotovo sve naprijed navedeno, odnosi se i na prigovor optuženika o povredi kaznenog zakona. Naime, optuženik ovu žalbenu osnovu također ne konkretizira i ne navodi koju je to povredu kaznenog zakona iz čl. 469. toč. 1. do 6. ZKP/08 sud prvog stupnja počinio, jer samo paušalno u obrazloženju žalbe tvrdi (str. 8., 4.-6. odlomak) navodi da nije dokazano da bi on, u smislu odredbe čl. 122. OKZRH, naredio niti počinio bilo koju od radnji opisanih u ovoj zakonskoj odredbi. Međutim, i kroz ovaj prigovor optuženik u biti prigovara pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja jer smatra da nije dokazano da je počinio predmetno kazneno djelo, dok se o povredi kaznenog zakona može govoriti ukoliko sud na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje povrijedi kazneni zakon u nekom od pitanja navedenim u čl. 469. ZKP/08.

Stoga je ovaj drugostupanjski sud i u odnosu na povredu kaznenog zakona pobijanu presudu ispitao po službenoj dužnosti, na temelju čl. 476. st. 1. toč. 2. ZKP/08 i utvrdio da sud prvog stupnja nije na optuženikovu štetu povrijedio kazneni zakon.

Nije osnovana žalba optuženika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja jer je sud prvog stupnja sve odlučne činjenice pravilno utvrdio.

Naime, budući da je sud prvog stupnja svoja utvrđenja o tome da je optuženik počinio predmetno kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH utemeljio prvenstveno na iskazima svjedoka M. J., Z. J., Z. M., Ž. H. i V. P., očevidaca koji su kritične zgođe kao ratni zarobljenici potvrdili navode optužbe da je optuženik bio na mjestu događaja, ali i na neuvjerljivim iskazima optuženika te svjedoka R. M. i R. D., žalbom se s jedne strane nastoje obezvrijediti iskazi navedenih svjedoka kojima sud poklanja vjeru, a s druge strane se nastoje vjerodostojnim prikazati iskazi svjedoka i iskaz optuženika koje sud prvog stupnja nije prihvatio.

U argumentaciji teze da nema dovoljno pouzdanih dokaza da je optuženik počinio predmetno kazneno djelo, optuženik iznosi prigovor da niti jedan od svjedoka ne tereti optuženika na način da bi u svom iskazu „kumulativno“ potvrdio da je prije spornog događaja dobro poznao optuženika, da ga je znao točno opisati kako je izgledao 1. rujna 1991., da ga je vidio i to naoružanog kako udara, maltretira, ranjava ili puca iz vatrenog oružja na zarobljene Hrvate.

Nadalje, optuženik parcijalnim izdvajanjem pojedinih dijelova iskaza svjedoka u kojima se oni ne poklapaju u potpunosti, takvim nebitnim detaljima (kako je bio odjeven, po kojoj je ruci udario M. J., koliko je bio star i sl.) daje značaj koji oni nemaju, a zanemaruje činjenicu da se radi o svjedočenju o događaju iz 1991., kao i činjenicu da su svjedoci koji terete optuženika na vrlo uvjerljiv način opisali kako optuženika znaju dugi niz godina (svjedoci M. J., Z. J., Z. M., Ž. H., V. P.), odnosno koji je obrazložio da je od ovih osoba čuo kako se zove osoba koju je s deformitetom na leđima vidio iz neposredne blizine (svjedok A. T.), pri čemu su ga svjedoci M. J., Z. J., Z. M. i V. P. na raspravi od 10. svibnja 2004. na kojoj je optuženik bio nazočan sa sigurnošću i prepoznali kao počinitelja.

Kraj takvog stanja stvari, kada su se navedeni svjedoci čije je iskaze sud prvog stupnja opravdano prihvatio na gotovo suglasan način očitovali o tome da je optuženik sudjelovao u inkriminiranim radnjama, evidentno je da iskazi svjedoka R. M. i R. D. koji potvrđuju alibi optuženika, ali su u izravnoj suprotnosti s ovim uvjerljivim iskazima ostalih svjedoka, a pri tome su i proturječni, nisu vjerodostojni i stoga ih sud prvog stupnja s pravom nije prihvatio.

Naime, sud prvog stupnja pri ocjeni obrane i iskaza svjedoka M. i D. ističe da se radi o međusobno proturječnim i neuvjerljivim iskazima jer optuženik tvrdi da je u kritično vrijeme s M. bio na položaju D.₁ od kuda je vidio napada na D.₂ čak i kuću M. P., dok svjedok R. M., želeći dati alibi optuženiku, navodi da je kritičnog dana čuvao stražu s optuženikom u selu M. gdje žive, i da je čuo za napad na D.₂, ali da o tome ništa ne zna, dok svjedokinja R. D. tvrdi da je u vrijeme napada na D.₂ vidjela optuženika na području koji se zove D.₁, ali ne sa sumještaninom M., već s dvojicom naoružanih ljudi koji nisu iz njihovog sela.

Nadalje, sud prvog stupnja je opravdano otklonio obranu optuženika da su ga svjedoci koji ga terete kao počinitelja zamijenili s osobom koja također ima grbu na leđima, T. R., pravilno ukazujući da se radi o osobi koja je 14 godina starija od optuženika i potpuno je drugačijeg fizičkog izgleda, a o čemu su se očitovali svjedoci koji obojicu dobro poznaju (Ranko M., S. P., S. D. i R. D.), tako da je optuženikovo ustrajavanje u tom prigovoru zamjene identiteta potpuno neosnovano.

Na temelju pravilne ocjene dokaza izvedenih na raspravi sud prvog stupnja je ispravno utvrdio da je optuženik kao pripadnik tzv. Teritorijalne obrane, protivno odredbama konvencijskog ratnog prava koji se primjenjuje na unutarnje sukobe, ratne zarobljenike mučio i prema njima je nečovječno postupao te je sukladno zajedničkoj odluci da se ratni zarobljenici muče, ranjavaju i ubijaju imao vlast nad djelom te je u tom smislu kao supočinitelj sudjelovao u tim radnjama počinjenja kaznenog djela iz čl. 122. OKZRH.

Iz svih naprijed navedenih razloga nije osnovana žalba optuženika zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Nisu osnovane žalbe državnog odvjetnika i optuženika zbog odluke o kazni.

Nije u pravu državni odvjetnik kada tvrdi da je kazna zatvora u trajanju od dvanaest godina koja je optuženiku izrečena prvostupanjskom presudom preblaga jer da je sud prvog stupnja precijenio značaj olakotnih okolnosti (neosuđivanost i protek vremena), a da nije na pravilan način vrednovao činjenice da je uslijed počinjenja predmetnog kaznenog djela smrtno stradalo četvoro (ispravno troje) ratnih zarobljenika, dok ih je veći broj teško ozlijeđeno.

Međutim, iako su tvrdnje državnog odvjetnika o postojanju navedenih otegotnih okolnosti osnovane, sud prvog stupnja je u dovoljnoj mjeri cijenio njihov značaj kod odmjeravanja kazne te Vrhovni sud Republike Hrvatske kao drugostupanjski sud smatra da je izrečena kazna primjerena i da optuženiku nije potrebno izreći težu društvenu osudu jer će i ova kazna ispuniti svrhu kažnjavanja u smislu individualne i generalne prevencije.

Optuženik se žali zbog odluke o kazni pri čemu niti ovu žalbenu osnovu u obrazloženju ne konkretizira.

Međutim, imajući u vidu naprijed naveden stav ovog drugostupanjskog suda o pravilnom vrednovanju od strane suda prvog stupnja svih otegotnih i olakotnih okolnosti, nije osnovana žalba optuženika zbog odluke o kazni jer izrečena kazna zatvora u trajanju od dvanaest godina nije prestroga. Optuženik je počinio kazneno djelo ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz čl. 122. OKZRH za koje je zapriječena kazna zatvora u trajanju od pet do dvadeset godina, tako da se u konkretnom slučaju s obzirom na teške posljedice i veliku pogibeljnost predmetnog kaznenog djela izrečena je kazna adekvatna.

Stoga se državni odvjetnik i optuženik neosnovano žale zbog odluke o kazni.

Iz svih naprijed navedenih razloga, kako žalbe državnog odvjetnika i optuženika nisu osnovane, trebalo ih je na temelju čl. 482. ZKP/08 odbiti kao neosnovane i potvrditi prvostupanjsku presudu.

Zagreb, 18. rujna 2019.

Zapisničar:
Marijana Kutnjak Čaleta, v.r.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrbečić, v.r.